

Газети обширно пишуть про Україну

Нью Йорк. — Два широкопоширені видання, газети „Нью Йорк Таймс“ і „Вол Стріт Джорнал“, знову помістили широкі, дещо навіть коментовані інформації про Україну у зв'язку з нарадами країн Співдружності Незалежних Держав, які, як відомо, відбулися в п'ятницю 20-го березня, в Києві.

Обидві газети згадують також про багатолюдну демонстрацію на Михайлівській площі в Києві, перед будинком у якому проходила нарада. Демонстранти домагалися навіть виходу України із СНД, якщо не буде встановлена справедливість у відношенні до України, зокрема, якщо не будуть покладені проблеми війська, Чорноморської флотії і справедливого розподілу майна колишньої радянської імперії ССРСР.

Президент України Леонід Кравчук домагався, як пише в „Нью Йорк Таймс“ кореспондент Сердж Шеман, щоб угода, підписана країнами СНД в Алма Аті, була виконана. Він між іншим підкреслював, що Співдружність „стоїть на краю пропасті“, не вважаючи на те, що Україна погодилася сплачувати, спільно з Російською федерацією, довгі закордонним країнам, передати на знищення розміщену на її території атомову зброю, хоч Київ не має певності чи ця, зокрема тактична атомову зброю, знищується і чи Росія взагалі розпоряджаєся фабриками знищення та розмонування ракет.

Україна не підписала жодної угоди щодо військових питань, оскільки вона не бере участі у формуванні

об'єднаних збройних сил СНД. В кожному разі, пише С. Шеман, Україна де тільки могла підкреслювала свою державну незалежність, зокрема сильно обговорював її Л. Кравчук, але київську нараду можна вважати неуспішною, бо численні проблеми, які стояли на порядку дня, не були розв'язані, а деякі з них поглиблювали існуючий між Україною і Росією конфлікт.

Юрій В. Пархоменко, директор середньої школи ч. 78 в Києві, заявив, що для українців будова української держави є природним явищем, але процес шойно розпочався і тепер важко вимагати від Уряду України „чуда“. Пархоменко, пише Шеман, не є „скрайнім націоналістом“ і його категоріями думає багато українців. „Якщо б була щирість з російської сторони і вони не вважали себе спадкоємцями ССРСР і не висували претензій до території, непорозуміння між Україною і Росією ніколи не було б“, — заявив кореспондентів інший киянин. Інший додав, що „росіяни говорять багато про український націоналізм, але про свій забувають“. Дещо негативно місцеві мешканці України нібито висловлювалися про діяльність українців, зокрема з Канади, які, мовляв, експортують в Україну „педантний націоналізм“. Чомусь автор інформації взагалі говорить про клопоту України з діаспорою.

В іншій інформації, поміщеній, як вже було сказано в газеті „Вол Стріт Джорнал“, Джордж Мел-

(Закінчення на стор. 3)

ДЕРЖАВИ СПІВДРУЖНОСТІ ВІДЧУЖУЮТЬСЯ

Київ (УНІАР). — Народний депутат України і член Державної Думи Олександр Ємець, висловлюючи свої враження про зустріч у Києві голів держав СНД, заявив: „Перш за все слід визначити основну функцію СНД, як такої, на конкретному етапі розвитку історії. На мою думку, ця функція двоїсна: поперше — це цивілізоване розлучення з колишнього імперією, подруге — це формування нових засобів взаємодії між народами колишнього ССРСР. Виконувати ці функції слід одночасно. На зустрічі голів СНД були випрацьовані пріоритети щодо майна та власності колишнього ССРСР. Всі держави, крім Росії, яка заблокувала це питання, підтримали становище України в тому, що без вирішення проблеми майна ми не можемо з довірою ставитися один до одного. Зараз слід намагалися використати все можливе в умовах СНД для збереження миру, однак це не означає, що ми маємо йти на поступки, які б пошкодили народові України. Росія ж намагається вико-

ристати своє монополіє становище для того, щоб забрати собі більшість з того, що їй не належить. Борис Єльцин під час зустрічі вперше відверто заявив: „Ви з Союзу вийшли, а ми не виходили і не заявляли про свою незалежність, тому все, що належало Союзові, тепер належить Росії“.

Ця заява Єльцина, на думку О. Ємця, значно ускладнює подальшу взаємодію держав у межах СНД.

Олександр Мороз, лідер Соціалістичної партії України, в якій об'єднуються колишні комуністи, висловив щодо членства в СНД свою думку: „Об'єктивність є такою, що ми приречені на Співдружність. Проблема лише в тому, якою вона буде. Керівники держав мають забезпечити цивілізований характер Співдружності“.

На конференції Київського Відділу СПУ, що відбулася після зустрічі голів СНД, члени організації висловили занепокоєння відчуженням республік одна від одноі, що стало особливо помітним під час київської зустрічі.

Перевидано книжку В. Лисенко

Альберта. — Перевидання повісті Віри Лисенко „Yellow Boots“ („Жовті чобітки“), твору, що ввійшов в класику канадської літератури, здійснилося завдяки співпраці Канадського інституту студій української преси та відомого видавництва „Ньюст прес“ з Едмонтону. Письменниця Мирна Косташ підготувала це нове видання до друку, а Олександра Криворучко, яка готує при Альбер-

ському університеті докторську дисертацію на цю тему, написала передмову до цієї нововиданої книжки.

Авторка книжки „Жовті чобітки“ закінчила університетську освіту, вчителювала, досліджувала соціальну історію, займалася перекладами, журналісткою, драматургією і поезією та прозою. Перша її книжка із спробою охопити загальну історію українців в Канаді, вийшла п.з. „Люди у кожних: дослідження асиміляції“ в 1947 році. Другим з черги її твором була саме публікація твору „Жовті чобітки“. За словами Дженіс Кулик Кіфер, повість „Жовті чобітки“ — це одночасно етнокультурна об'єктивність, узагальнено-народний портрет мистця і феміністична фабула ідентичності... віха у розвитку дійсної відкритості і зображувально-виразної канадської літератури“.

Цю 355-сторінкову книжку — в ціні 14 дол. 95 центів (канадських) плюс поштова заплата 1.05 дол. у межах Канади — можна набути, звернувшись на адресу: Canadian Institute of Ukrainian Studies Press, 352 Athabasca Hall, University of Alberta, Edmonton, AB T6G 2E8, Ukrainian Academic Press, 6931 South Yosemite, Englewood, Colo. 80112.

ГОКЕЇСТИ З ХАРКОВА В МЕРІЛЕНДІ

Вашінгтон. — Тут від п'ятниці, 27-го березня, перебуватимуть гокеїсти-юнаки у віці 12—13 років з дружини „Дружба 78“ з Харкова, які в суботу і в неділю, 28-го і 29-го березня, змагатимуться проти своїх однокласників з дружини „Літл Кепіталс“. Змагання відбуватимуться в гол. 4.15 в арені Пайні Орчард в Меріленді. Вступ — 3 дол. Чистий прихід призначений на покриття коштів подорожі юних харківчан.

ЗБОРИ НЬОАРКСЬКОЇ „САМОПОМОЧІ“

Ірвінгтон, Н.Дж. — Річні загальні збори ньоаркської Федеральної Кредитової Кооперативи „Самопоміч“ відбулися у суботу, 28-го березня, в залі Українського Народного Дому, 140 Проспект авеню в Ірвінгтоні, Н.Дж. Початок о год. 6-й вечора.

Росіяни заперечують поголоски про продаж атомової зброї

Москва. — Пресове агентство ІТАР-ТАСС, інформуючи про три тактичні атомові ракети, які нібито „пропали“ з військового полігону в Казахстані, каже, що російські урядові кола і генеральний штаб стратегічної армії під командуванням маршала Євгенія Шапошнікова, категорично заперечили поголоски в західних засобах масової інформації про продаж нуклеарної зброї.

Керівник головного управління наглядом за атомовою зброєю Георгій Цирков заявив на пресовій конференції, що система охорони атомової зброї особливіше строга. Вона знаходиться в спеціальних закритих зонах з електронікою і фізичною охороною. Це саме повторив кореспондентам заступник керівника головного управління об'єднаних збройних сил Співдружності Незалежних Держав ген. Сергій Зеленцов.

Згідно з його теорією з України вже вивезено 57 відсотків тактичних атомових ракет, призначених для знищення, а з території Казахстану вивезені всі ракети. В обидвох державах залишилися ще стратегічні далекосяжні ракети з атомовими головками, які вимагають довшого процесу для розмонування, знищення чи перевезу.

Все одно, ані один з названих не заперечував поголосок, що військові ствердили відсутність трьох тактичних атомових ракет і взагалі відмовилися від коментарів про продаж зброї, мовляв, „це до них не

належить“. Зеленцов додав, що „захорона“ атомової зброї залежатиме від швидкості побудови спеціальних бункерів, у яких нібито можна буде знищувати ракети, або звільняти головки від урану і плутонію.

Розмонування самих ракет буде проходити на спеціальних заводах, в першу чергу тих, де ця зброя була випродукована. Питання знищення і розмонування ракет на території України представляє, на думку Циркова, велику проблему, бо в Україні немає відповідних для цього інсталяцій. Одним словом, Цирков хотів сказати, що всі ракети стаціонарні тепер в Україні мусять бути перевезені до Росії, хоч нема запевнення, що вони там будуть знищені і розмонувані. Існує велике побоювання, що Росія захоче атомову зброю у пригрозивших же Советським Союзом схоронити, „на всякий випадок“.

Рівночасно ген. Віктор Самсонов, завданням якого, як виглядає, було пильнувати престижу Росії, заперечив поголоски про „пропавші“ ракети і їхню продаж військовим колам Ірану. Він також відкинув закиди деяких газет на Заході, що Москва нічого не згадує про атомові ракети розміщені в Азербайджані. Він рівночасно ставив наголос на небезпеці поширення міжнародного конфлікту, який Москва сама розпалює, щоб в такий спосіб обманювати Захід, — пишуть деякі політичні спостерігачі.

У СВІТІ

НА ЗАСІДАННІ ПАРЛЯМЕНТУ республіки Молдова прем'єр-міністр Валеріу Муравскі запропонував спосіб розв'язання проблеми Придністров'я мирним шляхом. Після обговорення було прийнято рішення оголосити Придністровський регіон вільною економічною зоною, створити спеціальний повіт зі столицею в Дубосарах, а також відкласти введення закону про мову в цьому повіті до 2000 року.

ІНФЛЯЦІЯ В СЕРБІЇ, дійшовши на початку березня до 46 відсотків, продовжує рости. Становище ускладнилося тим, що Хорватія, Словенія і Македонія ввели в обіг власні гроші, а старі югославські динари повертаються у великих кількостях до Сербії. В Хорватії інфляція помітно зменшується, власна валютна система республіки швидко стабілізується, збільшується виготовлення промислової і харчової продукції.

В СУБОТУ В УКРАЇНІ оприлюднено указ Президента Леоніда Кравчука про призначення командуючих арміями збройних сил України: 14 летунською армією — генерал-майора Володимира Антоніса, 24 летунською армією — генерал-лейтенанта Валерія Васильєва, 8 армією протиповітряної оборони — генерал-лейтенанта Михайла Лопатіна, 5 летунською армією — генерал-майора Віктора Стрельнікова, 38 армією — генерал-майора Володимира Шаховцова, 6 гвардійською танковою армією — генерал-майора Володимира Скидченка, 17 армією — генерал-майора Петра Шуляка.

ЗАПРИСЯГНУЛИ НА вірність республіці і народові 120 рекрутів першого воєнного формування міністерства оборони Вірменії — Першого десантно-штурмового полку. З цієї нагоди в понеділок, 23-го березня, в Єревані відбулася урочиста церемонія, на якій були присутні представники громадськості, народні депутати, батьки вояків, закордонні журналісти.

В ПОНЕДІЛОК, 23-ГО БЕРЕЗНЯ, повноправними членами Конференції в питаннях безпеки і співробітництва в Європі прийнято Грузію, Словенію і Хорватію. З'єднані Стейти запропонували прийняти до Конференції також Боснію і Герцоговину та Македонію, однак ця пропозиція покищо залишилася незреалізованою.

ПРАВЛЯЧА СОЦІАЛІСТИЧНА партія Франції зазнала поразки в локальних виборах в провінційних країнах. Попередні висліді свідчать, що за цю партію подано лише 18 відсотків голосів, а в Парижі ще менше — 14 відсотків. Вибори підтвердили тенденцію, що консервативні партії користуються все ширшою народною підтримкою. Консервативна коаліція Союз Франції, до якої входять партія Рух на захист республіки на чолі з колишнім прем'єр-міністром Жаком Шираком, і Союз на захист демократії, очолюваний колишнім президентом Жіскарм д'Естеном, дістали 33 відсотки голосів. В порівнянні з попередніми виборами, значно більше голосів було подано за крайньою правий Національний фронт, який відстоює принцип „Франція для французів“.

Е. ДЖ. БРАВН ВИГРАВ ПЕРЕДВИБОРИ В КОННЕКТИКАТІ

Гартфорд, Конн. — Засоби масової інформації повідомили про свого роду зворот у демократичному таборі і частинну втрату гололів передового кандидата Білла Клінтона, губернатора з Аркансо. Населення стейту підтримало тим разом Едмунда Джеррі Бравна, колишнього губернатора Каліфорнії, який, як передбачують політичні спостерігачі, на півночі і північно-східній частині ЗСА правдоподібно матиме більші успіхи.

Правда, перемога Е. Бравна незначна. Він здобув 37 відсотків голосів, а Б. Клінтон 36 відсотків. Загально припускають, що північний схід був пригрозиваний голосувати на колишнього сенатора Пола Е. Цонгаса, який, як загально передбачують отримав би 40 відсотків усіх голосів, але він, як відомо, відтягнув свою кандидатуру після програу в двох великих стейтах Мишигені й Ілліной.

Вислід виборів в Коннектикаті, кажуть спостерігачі, є свого роду сигналом для передового кандидата Б. Клінтона, який досі здобув найбільше делегатів у передвиборах. Він все ще має вигляди бути номінованим на кандидата Конвенцією Демократичної партії, якщо від тепер не губитиме голосів і його передвиборча кампанія працюватиме дотеперішніми темпами.

Передвибори у стейті Нью Йорк, одному з трьох найбільших стейтів, назначені на вівторок, 7-го квітня, можуть бути показником перемоги Клінтона, або його програу, з передумовою, що Бравн здобуде більшість голосів в Нью Йорку і можливо в інших стейтах над східним побережжям океану, — кажуть спостерігачі, особливо ті які слід-

кують за перебігом передвиборчої кампанії.

Клінтон признався до неспіху у Коннектикаті і рівночасно заявив, що він ще навіть не розпочав справжньої передвиборчої кампанії і має ще багато до сказання.

По республіканській стороні президент Джордж Буш здобув 67 відсотків голосів, а його противник, чи радше контркандидат, Патрик Б'юкенен 22 відсотки. Два відсотки голосуючих віддали свої голоси для Девіда Дюка.

Очевидно, президент Дж. Буш має не тільки в Коннектикаті, але також в багатьох стейтах ЗСА, чимало клопотів. Наприклад, речесія сильно заторкнула Коннектикаті населення, головні члени і симпатисти Республіканської партії, домагаються, щоб Уряд Буша обов'язково намагався поправити економіку, бо інакше він може потерпіти у листопадових виборах.

Демократи мають також проблему адміністративної і дисциплінарної характеру. Е. Бравн є проти демократичного естаблішменту та, що партія всіма силами підтримує Клінтона. Якщо Бравн отримає достатню кількість голосів, зокрема делегатів на Конвенцію, він може мати вплив на формування політичної і адміністративної реформи, а тим самим можуть наступити зміни у проводі Демократичної партії. Бравн вже розпочав передвиборчу кампанію в Нью Йорку і склав офіційну візиту посадовиків міста-великана Девідові Дінкінсові та виступив перед великою аудиторією. У політичному світі починають поважніше приділятися до Е. Бравна і прислухатися до його програми, — кажуть спостерігачі.

В АМЕРИЦІ

КОЛИШНІЙ ГУБЕРНАТОР Каліфорнії Джеррі Бравн у публічних виступах та інтерв'ю критикував свого однопартійця — лідера у президентських передвиборах демократів губернатора Аркенсо Білла Клінтона. Дж. Бравн заявив, що якщо він стане кандидатом на президента, то візьме собі кандидатом на віцепрезидента негритянського пастера і правозахисника Джессі Джексона. Спроба Бравна притягнути на свій бік виборців-негрів зрозуміла, бо покищо вони віддають перевагу Клінтонові, що особливо чітко було видно на передвиборах у південних стейтах. Тепер, напередодні нійоркських передвиборів, які відбуються 7-го квітня, і один, і другий хоче заручитися підтримкою нійоркських негрів. Якщо Дж. Джексон до цього дня оголосить публічно про свою підтримку Клінтона або Бравна, то за цього кандидата проголосує більшість негрів. Пресовий секретар Дж. Джексона Френк Воткінс сказав журналістам, що покищо передчасно говорити, кого підтримає негритянський пастор. Але це, підкреслив Воткінс, зовсім не значить, що Джексон не думає про можливість стати кандидатом на віцепрезидента.

АМЕРИКАНЦІ ПОЧИНАЮТЬ втрачати довіру до Конгресу. Сьогодні лише 20 відсотків американців схвалюють діяльність Конгресу. До такого невтішного для конгресменів і сенаторів результату прийшла газета „Вашінгтон Пост“ після проведеного опитування громадської думки. Подібне опитування, проведене у червні минулого року, показало, що працю Конгресу схвалювали 50 відсотків американців. Втрата довіри громадян країни до Конгресу викликана багатьма обставинами, але головним чином скандалом з банком і поштою Палати Репрезентантів. При чому, якщо раніше американці могли не схвалювати працю Конгресу в цілому, але позитивно оцінювали працю свого конгресмена і сенатора, то тепер і „свої“ втратили довіру. У червні минулого року 60 відс. виборців позитивно оцінювали діяльність свого представника у Конгресі. Тепер лише 49 відс. оцінюють їх працю позитивно, а 40 відс. — негативно. „Коло однієї четвертої конгресменів буде вигнана виборцями з Капітолію“, — сказав кореспондентів АП професор Американського університету Джеймс Тербер.

НАЧАЛЬНИХ ОБ'ЄДНАНОГО комітету начальників штабів генерал Колін Повелл, виступаючи у сенатській комісії у справах озброєнь, сказав, що З'єднані Стейти готові зробити все, щоб змусити Ірак знищити зброю масового винищення, яку він має. „Адміністрація ЗСА і наші союзники вчинять максимальний тиск на іракських генералів, щоб вони зрозуміли, що рано чи пізно вони змушені будуть виконати поставлені перед ними завдання“, — сказав Повелл. Генерал підкреслив, що Адміністрація Дж. Буша продовжує твердо стояти на своєму — вимагати, щоб Ірак виконав всі умови резолюції ООН про знищення нуклеарної і хімічної зброї.

Під час відвідин в Ренсселір (зліва): президент Політехнічного інституту Ренсселір д-р Р. Шмітт, міністер освіти України д-р П. Таланчук, ректор Київського Політехнічного інституту д-р М. Згуровський, трастист Ренсселір інституту В. Браггеман, ректор відділу інженерії д-р А. Берглас.

(Фото: Т. Гріффіні)

Трой, Н. Й. — Тут в Політехнічному інституті Ренсселір відбули дводенні відвідини гості з України — д-р Петро Таланчук, міністер освіти України, і д-р Михайло Згуровський, ректор Київського Політехнічного інституту, які прибули до ЗСА, щоб провести далі розмови відносно співпраці між тими двома технічними навчальними установами, поруч з іншими завданнями в українській спільноті.

В понеділок, 16-го березня д-р П. Таланчук виголосив в Ренсселір інституті доповідь про зміни в університетському навчанні в незалежній Україні, а ввечерю того ж дня відбулося прий-

няття для гостей з України. Другий день відвідин був присвячений розмовам на тему побудови і праці бізнесового інкубатора, що завдяки фондів родини Воррена Браггемана, дружина якого Павлина є українського роду, буде створена в Києві при КПІ.

Також темою розмов було заплановано перебування вісьмох молодих українців на вишкільт тут в травні цього року, а Марка Капія, 25-річного випускника Ренсселір інституту, в Києві у червні-липні.

Як відомо, у справі інкубатора в КПІ приїздив вже до Ренсселір інституту проф. Віктор Іваненко у 1991 році та має повернути-

ся із студентами у травні, на стипендію Фонду родини Браггеман.

В часі дводенних відвідин проф. П. Таланчука і д-ра М. Згуровського у Ренсселір інституті їх супроводили Богдан та Уляна Крижанівські. Крім фахових розмов, під час відвідин, відбулися товариські полудники та вечір, в яких брали участь гості, подружжя Браггемани, президент інституту д-р Роланд Шмітт, декан відділу інженерії д-р Артур Берглас, декан відділу менеджменту д-р Роберт Гокінс, д-р Піер Абетті, директор центру нових індустріальних починів, М. Райс, директор проекту інкубатора в Києві і М. Капія.

СВОБОДА

SVOBODA

Український щоденник

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Svoboda: (201) 434-0237   UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашингтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік \$40.00, на півроку — \$22.00, на 3 місяці — \$12.00
Для членів УНСоюзу \$15.00 річно. За кожну зміну адреси — \$1.00
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda"

Статті і дописи підписані авторами, не несуть відповідальності за погляди Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріали. Незадоволені матеріали повертаються тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346   Jersey City, N.J. 07303

Етап самостійності

Дводенні наради під кінець минулого тижня лідерів 11-ти усамостійнених держав, колишніх членів ССРСР (не всі прибули), проходили у супроводі гамірливих демонстрантів поза будинком нарад, викрикуючи бажання виходу з цієї дивної міждержавної організації, яка не є ані державою ані державною надбудовою і не є „коммонвелтом“, як її називають міжнародні засоби масової інформації. Та Співдружність Незалежних Держав не була ніколи популярна і бути не може. Аленіхто із згаданих демонстрантів напевне не знав би зразу відповісти, як він уявляє собі повну незалежність, самостійність й суверенність (треба вжити всі ті прикметники, щоб не було непорозуміння), коли по нинішній день дійсність така, що в Україні нема ще свого війська, нема прикордонної сторожі, все ще обов'язує карбованець з купоном чи без купону, вся пошта з закордоном усе ще йде почерез Москву, крім одного вибраного нарцодом Президента країни верховна влада все ще кориніється в добі відроджування народу, приспаного сторіччями окупації і безпошадної денационалізації — як діяти з покаліченням ще державним апаратом і без приміщення для чужинецьких амбасад та без грошей на власні амбасад у світі? Демонструвати легко, приємно скинути патріотичними окликами злість накупілу в серця: А проте, на здоровий розум, кожна демонстрація є виявом настроїв і виявом бажань — безконкретної відповіді, як розв'язати проблеми у даних реальних обставинах.

Коли читати було повідомлення західних кореспондентів з Москви й Києва — то виходило, що минулотижнева зустріч у Києві, призначена два місяці тому на подібній зустрічі у Мінську, буде останньою. Так не сталося. Леонід Кравчук нарікав і закидав тому власному міждержавному союзові безсилістю і брак авторитету, бо, мовляв, не можна було припинити проливу крові між Азербайджаном і Вірменією та у Молдові, не можна замирити автохтонів з румунами і мадярами, які теж хочуть жити. Борис Ельцин намагався надати конференції нотку оптимізму, що такі „щось“ полагджені. Генерал Костянтин Морозов інформовав про творення української армії. У зв'язку з різними розбіжними голосами про атомову зброю на території України ніби вирішено, що для цієї справи треба окремої наради. Лідери роз'їхалися і годі було навіть подати дату і місце нової зустрічі.

Нема чого турбуватися, що Співдружність існує. Така дійсність, що всі ті союзницькі країни все ще не почувають себе настільки сильними, щоб могли діяти на базі власної конституції, нормальних дипломатичних і торговельних взаємин із зовнішнім світом, на базі власних міждержавних договорів. Співдружність Незалежних Держав постанала автоматично, мабуть з ініціативи двох його найвидатніших постатей: Ельцина і Кравчука. І розлетиться автоматично. Поки що не принесла ніякої користі, але й не нанесла шкоди. Коли державні лідери час від часу сходяться, розмовляють та при привітанні і прощанні один одному подають руку, то це теж добрий політичний символічний знак: знак миру і культурних зв'язків. Українці можуть потішатися, споглядаючи на інших ближчих і дальших сусідів, усамостійнених народів і країн після упадку комунізму. З'єднана Німеччина по нинішній день має величезні труднощі з своїми земляками, людьми тієї самої крові і мови, із Східної Німеччини. У Польщі, яка дістала величезні кредити, це цілковитий політичний хаос та адміністративний балаган, спричинений несподіваним народженням десятка політичних партій. Та в Москві десятки тисяч демонстрантів прагнуть повороту комуни. Україна ступає малими кроками до державного ладу, поволі, але ступає. І це наша віра і надія, це джерело нашої гордості.

ЗГІДНО З ПОПЕРЕДНІМИ вислідами, під час парламентських виборів в Албанії, що відбулися в неділю, 20-го березня, до 70 відсотків голосів дістала Демократична партія. За комуністів, котрі тепер називають себе соціалістами, подано до 20 відсотків голосів. На центральну площу Тіраны вийшли святкувати перемогу демократії понад 50,000 мешканців столиці. На мітингу виступали лідери Демократичної партії, а також амбасадори З'єднаних Штатів Америки і Німеччини.

Колишній ССРСР, а тепер нові країни, які постали на його руїнах отримали і отримують від Заходу гуманітарну допомогу харчів і ліків. Найбільше її прийшло від європейських країн, але також останніми місяцями і від ЗСА. Вже від 10-го лютого ц. р., американські військові літаки доставили 55 відправ необхідних харчів і ліків до 20-ох міст колишнього ССРСР, включно з Україною.

Метою цієї статті є подати деякі факти відносно цих акцій. Докази свідчать, що ця допомога служить більше володарям, а не народам. Середовище, в яке ця допомога попадає дає багато до роздумувань. Глядачі телевізійних програм мають змогу бачити замовжених чужинців, які доставляють допомогу.

Німеччина отримала аляр мууючі вістки перестороги, що багато тонн ліків і харчів, які вони дали для Росії вкрали російські гангстери і продавали на чорному ринку Москви і Санкт-Петербурга по високих цінах. Німецьке радіо подало, що тільки 10,000 з 80,000 посилок доставлених до Петербурга однією німецькою християнською організацією, протягом листопада і грудня 1991 року, дійшло до місця призначення. Наслідком цього німецький уряд просив Європейську спільноту наглядати за розподілом. Європейська спільнота координує необхідну допомогу призначену для ді-

„Йшов 1912 рік, — пише Яр. Ганіткевич. — Готувалося проведення першого всеслов'янського з'їзду суспільного оздоровлення в Петербурзі. Голова всеслов'янського підготовчого комітету — академік В. М. Бехтерев на засіданні в Кракові представив програму з'їзду. На цьому засіданні лікар із Львова Євген Озаркевич виступив із пропозицією допустити на з'їзді промови і реферати на всіх слов'янських мовах. І хоч пропозиція була підтримана учасниками та прийнята організаційним комітетом, проте після цього в Росії почалися напади на В. М. Бехтерева за допущення на з'їзд української мови. Це значить, що великодержавні російські шовіністи боялися української політичної демонстрації, вважаючи таке рішення небезпечним для російської імперії. З'їзд не відбувся. Проте ці події привернули увагу слов'янської медичної громадськості до постаті Євгена Озаркевича.“

У статті „Онкологія на зламі століть“ завідувач кафедри онкології та медичної радіології Львівського Медичного Інституту — проф. Борис Білинський алармує: „Чорнобильська трагедія зробила радіацій-

Олександр Серафим

АСПЕКТИ НЕОБХІДНОЇ ДОПОМОГИ

тей, старших віком, немічних та хворих. Європейська спільнота, щоб виплинути цей припас, змобілізувала групу військових під проводом двох генералів, які наглагоють за розподілом цих матеріальних засобів. Один з генералів і його штаб жити у luksusовому готелі в Москві, що спричинило задрість і обурення населення.

Більш поважним докормом стало це, що така допомога підірвала місцеву розподільну систему. Ціни цих імпортованих товарів є тенденційно встановлені нижче місцевих, щоб їх знизити. Спостерігачі вважають, що ця практика не має ефекту, бо місцеві поставальники виминають ці ринки і встановлюють собі догворенцеві контракти в інших місцевостях. З вичерпанням імпортованих товарів, мешканці щойно тоді потрапляють на брак місцевих.

Кружляє інша думка, що допомога не є такою, як була б потрібною. Дослідження, однак, харчової системи стверджує, що їхня кількість — задовільна. Дійсною проблемою є устаткування на кожному рівні. Товарні склади є несефективні, бракує холодильників, транспорт — старий і до-

Д-р Юліан Мовчан

„ЛКАРСЬКИЙ ЗІРНИК“ ЗНОВУ ВІДНОВЛЕНО

ний чинник особливо небезпечним для населення України. Вже тепер спостерігається активізація пухлинного росту серед контингенту опромінених, зміна активності і ступеня злоякісності пухлинного процесу. Значення радіаційного канцерогену буде, очевидно, зростає і, враховуючи тривалість пухлинного процесу (10—15 років), результати Чорнобильської трагедії повністю тільки на початку наступного століття“.

Та не зважаючи на незадовільні онкологічно-економічні умови, українські вчені роблять все можливе в своїх силах і спроможностях, щоб допомогти народам. В статті „Досягнення та проблеми хірургії ендокринних органів у Львові за останніх 35 років“, ректор Львівського Медичного Інституту Михайло Павловський подає, що в 1983 році в інституті організовано ендокринологічне хірургічне відділення на 60 ліжок. Разом з обласним ендокринологічним диспансером,

ництва наймодернішою зброї. Британський міністер закордонного розвитку вважає, що корупція є найбільшою проблемою в країнах, які переходять еволюцію. Допомагати найкраще через приватні організації. На жаль, таких бракує в колишніх республіках. Голова однієї німецької організації, яка займається допомогою сказав: „Тяжче є помагати потребуючим у Росії, ніж в Африці. В Африці, найбільш певними є церкви. В Росії, навіть церква не має достовірних осіб“. Більшість громадян колишнього ССРСР свідомо того, що необхідна допомога Заходу — це тільки вияв доброї волі, вияв до них співчуття. Колишні республіки ССРСР, однак, чекають на дійсну допомогу, що їм потрібна.

Колишній президент Ніксон у своїй статті в журналі „Тайм“ з 13-го січня 1992 року закликає ЗСА допомогти колишнім республікам, бо тепер на це прийшов час. Він вважає, що крім гуманітарної допомоги, ЗСА може спричинитися до позитивних вислідів реформ у чотирьох напрямках: 1) створити з американським провідом організацію, яка займалася б допомогою Заходу до розвитку сільсько-господарського сектору; 2) дати прискорення до розвитку підприємства для республік-реформістів; та 4) поширити виховні програми і виміни інформації.

Позитивною сторінкою програми допомоги є зв'язки з людьми, які були понад 70 років у „тюрмі народів“. Вони не мали особистого зв'язку з іноземцями, але постійно тільки слухали негативну пропаганду уряду про зовнішній злий світ. Наприклад, достава до міста Челябінська американськими летунами. Місто було за комуністичного режиму „закрите“ перед світом, що на передмісті є розташований Челябінський 70, який був національним таємницею. Це осередок атомових дослідів і вироб-

II

львівським ендокринологічним відділенням та розгорнутою на їхній базі катедрою ендокринології, ці установи утворюють ендокринологічний центр у регіоні в складі понад 300 ліжок. Утверджується також школа хірургів-ендокринологів.

Ірина Дашенко — професор і завідувач кафедри загальної гігієни ЛМІ в статті „Гігієнічні аспекти екології та здоров'я людини“ констатує, що з одним з найголовніших факторів заневищення повітря є автомобільні випари. Виявлено, що відпрацьовані гази автотранспорту складають від 50 до 90 відс. загальної кількості забруднень, що надходять в атмосферу. Це тим більше треба мати на увазі, якщо врахувати, що світловий автомобільний парк щорічно збільшується на 30—40 мільйонів автомобілів. І як тепер усвідомлено, що в 2,000 році, згідно з передбаченнями, їх кількість перевищить 700 мільйонів. У наш час авто-

мобілі викидають в повітря біля двісті мільйонів тонн шкідливих речовин. І тому, наприклад, в Англії, в наслідок наявності в атмосфері суміші шкідливих газів, щорічно вмирає понад 30,000 людей від бронхіту.

Ще в іншій статті авторі Олександр Кіпера та Юрій Рибачук (фахівці з ділянки оториноларингології) подають про позитивні наслідки застосування мінеральних вод Розлуцького родовища Львівської області в лікуванні вуха, горла, носа та суміжних частинах організму. Також професор-консультант кафедри дерматології ЛМІ Михайло Дубовий на підставі старанних досліджень сировидного мастила (вернік казеоза) дійшов до висновку, що вже в пренатальному періоді розвитку людини існує зв'язок між корковим шаром наднирників та шкірою. Стероїдні гормони, виділяючись сальними залозами, впливають на розвиток та функцію шкіри.

Проф. Олександр Кіпера в своїй статті (фактично його опублікованій допоміжній, виголошеній на засіданні ЛК НТШ 27-го листопада 1989 р.) подав багато

(Закінчення на стор. 3)

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Галина Гронська

Співець українського фермера

„...То підемо світами і розвіємо си як лист по полі... Бог знає, як з нами буде...“ Ці слова Василя Стефаника є найкращим епіграфом до творчості Петра Шостака і можуть служити ключем до виставки, що відкрилася 15-го лютого о 7-ій год. вечора у галерії Канадсько-Української Мистецької Фондації в Торонто (КУМФ), присвячена 100-річчю поселення українців в Канаді.

Виставку відкрив голова Дирекції КУМФ Роман Вжесневський. Він привітав присутніх і попросив до слова Владу Ізидору Борецького. Кінцеве слово мав мистець Яків Креховецький, який вдумливо скаржилися на висвітлення усіх аспектів творчого доробку П. Шостака.

На виставці представлені роботи маляра виконані на протязі останніх п'яти років (1987—1991 рр.). Виставлені роботи, як і попередня творчість маляра — це немов літопис емігрантського життя від приїзду на „шіфі“ до берегів незнаної, але бажаної канадської землі, де можна було позбутися злиднів і нужди, що визирала з кожного кута у рідній галицькій хаті. Лише і тут наших людей не кидала тяжка праця від зорі до зорі. Боротьба за життя у нових умовах канадських прерій заходу і згадка рідної землі не полишала наших людей. Крім виснажливої праці були неділі і свята, були похорони і христини, були весільні пісні. Як спасення чекали Різдва чи Великодня. Все це, чим жив тепер наш „фермерський“ народ не оминуло душу та переживання нашого мистця, що народився в далекій Альберті, а відтак зроджувався поплотню. До того завжди сякався епіграф чи з літератури чи мотто-пояснення, словом мистця.

Кольорова гама є адекватна до сюжету твору, дещо в приглушених барвах. Багато сірого і білого відповідно до пори року. Все це вміщене, незважаючи на очевидну реальність і достовірність деталей у якості розширеному простору, як би спогади або фіксації даної хвили не кінчалися за далеким обрієм, а всеохоплююче фермерське життя наповняло всю землю, весь світ. Хоча малярство П. Шостака міцно опертє на канадських реаліях, то неканадському гля-

Кольорова гама є адекватна до сюжету твору, дещо в приглушених барвах. Багато сірого і білого відповідно до пори року. Все це вміщене, незважаючи на очевидну реальність і достовірність деталей у якості розширеному простору, як би спогади або фіксації даної хвили не кінчалися за далеким обрієм, а всеохоплююче фермерське життя наповняло всю землю, весь світ. Хоча малярство П. Шостака міцно опертє на канадських реаліях, то неканадському гля-

ПЕРШІЙ РЕАКТИВНИЙ винишувач власного виробництва надійшов на озброєння Тайваню. Літак почали тут будувати на початку 80-их років, після того, як З'єднані Штати Америки перевели своє дипломатичне визнання з Тайпею на Пекін.

благовістувани в Київській Русі“. Для автора найважливішим серед важливого є тут Літургія, яка, на його думку, на Сході „тісно та майже органічно пов'язана з цілістю церковного і навіть національного життя“. Вона (Літургія-обряд), „визначає приналежність до Церкви, є свідченням і показником віри народу“. Цього, до речі, не знає і не розуміє західний християнин, який, як пише о. І. Муzychка, „свою віру виявляє тим, під якою церковною властю він знаходиться: католики Папою і вчительською властю, протестанти — Біблією“, в той час, як східний християнин має Літургію за джерело і вислів своєї віри, і богослов'я“, бож вона починалася до визначення його ідентичності.

Цього питання ніяк не могли зрозуміти латиняни в XVI—XVII сторіччях (роки нашої церковної кризи). Вони не добачали, що православна віра у нас ідентифікувалася з обрядом та що наш обряд навіть прийняв цікаву і багатозначну назву — „руська віра“, що в своїй суті має глибоке есхатологічне і богословське значення. І тому „порушення обряду було ересью, зрадою віри, відступництвом від віри, гріхом“. Це легко можна відчувати уже в „Слові“ митрополита Іларіона та в інших документах того часу. Вони вказують, як Літургія приходила на допомогу нашому народові переживати християнську віру та навчати його Христових правд. Таким чином Літургія в Київській Русі як чинник благовістування уможливила нашому народові відродження віри, давала йому можливість зрозуміння, стаючи, таким чином, уже на початках християнства його вчителем та провідником.

Автор обговорює також засоби благовістування, що їх живив Літургія, як архітектура, символіка східного храму, іхони, іконостас, церковний спів, почитання Святих, літургійний рік тощо. Крім цього вона плакала в народі також громадські й суспільні чесноти, як пошану до влади, патріотизм, справедливість, взаємну любов та ширення грамоти й культури. Сліди цих вартостей, що їх дала нам Літургія легко можна відтворити в нашій літературі й то почавши вже з самих древніх часів.

Закінчення буде.

„Альманах” про семінари диригентів

З приємністю інформуюмо нашу музичну громаду, українське громадянство, що з нагоди 15-літньої праці семінарів хорових диригентів Українське Музичне Товариство Альберти в Едмонтоні, за стараннями голови товариства Марії Дитиняк, видає „Альманах”, в якому подано докладний огляд праці семінарів, цієї продуктивної праці для збереження наших хорових традицій та підвищення рівня українського хорового мистецтва поза межами України. „Альманах” включає статті: вступну статтю Марії Дитиняк, „Українські хори і диригенти XVII-XIX ст.” д-ра Мирослава Антоновича в перекладі на англійську мову проф. Богдана Медвідця, „Огляд 18-літньої діяльності Українського Музичного Товариства Альберти” Неонілі Дмитрук, „Кожнорічні програми навчання семінарів” — українською та англійською мовами, кожнорічний репертуар та програми річних концертів, список всіх учасників семінарів, хористів щорічних семінарних хорів, список жертводавців, збірні фотографії, а також з різних діячок праці та дозвілля. Цікаво зазначити, що за 15 років у семінарах взяло участь 186 диригентів, адвентів диригентського мистецтва, а саме: 12 з Бритійської Колумбії, 50 з Альберти, 5 з Манітоби, 68 з Онтаріо, 2 з Квебеку, 40 з різних стейтів Америки, 5 з Австралії, 1 з Аргентини. Деякі з них брали участь по два й більше разів. 102 хористи, члени різних едмонтонських хорів в різний час співали в семінарному хорі, деякі кожного року. Тому праця диригента і хорів є тісно пов'язана з піаністами, 13 піаністів з різних міст Канади й Америки співпрацювали з диригентами на цих семінарах. Викладачами семінарів за ці роки в різний час були: Володимир Колесник — головний викладач і відповідальний за програму навчання (Торонто), д-р Мирослав Антонович (Голландія), д-р Павло Маценко (Вінніпег), д-р Богдан Кушнір (Дітройт), Зиновій Лав-

Сергій Яременко

Фундація ім. інж. Д. Кузика

У 1986 році при філіяльному Товаристві українців-католиків ЗСА „Св. Софія” пані Дарія Кузик з Трентона, Н. Дж., заснувала фундацію в пам'ять її покійного чоловіка, інженера Дмитра Кузика, злогоди 11,000 дол. Ціллю фундації було заохочувати українську молодь в діяспорі до участі в українському релігійно-церковному житті. Фундацією управління комісія, членами якої є о. д-р Іван Біланіч, д-р Володимир Пушкар, проф. Альберт Кіпа і д-р Володимир Кліш, і яка в трьох перших роках оголошувала теми письмових праць і по їх перегляді видавала нагороди з відсотків, з депозитної суми.

Український концерт і виставка в „Алдертон гавз”

В неділю, 8-го березня, в установі „Алдертон гавз” виступали Богдана Волянська, диригентка ансамблю „Промінь”, сопрано Оксана Харук і деякі бандуристи з „Гомону степів” з Нью Йорку: Іван Лехіцький, Володимир Лехіцький і Дарка Лашук. Також співав дівочий хор „Світанок” з Йонкерс, яким диригує Дарка Горбачевська, а танцювала Лариса Юрченко з Нью Джерсі. „Алдертон гавз” — це культурний осередок в Нью Йорку.

Марія Лобай

В 1993 році в Росії будуть відзначати 125-річчя з дня народження царя Ніколая II. Про це повідомив Константин Самарін, віцепрезидент Всеросійських дворянських зборів. Передбачається встановлення в Москві і Санкт-Петербурзі меморіальних дошок в місцях, пов'язаних з іменем останнього російського імператора.

Газети...

(Закінчення зі стор. 1) лоан перестудіював докладно проблему відносин між Україною і Росією і, озброївшись в аргументи, запитує секретаря Державного департаменту Джеймса Бейкера чи він і його Департамент взагалі уважають волю українського народу, висловлену під час референдуму 1-го грудня 1991 року, чи ні. Якщо ні, каже далі автор, то це становить,

або становитиме в майбутньому поважну небезпеку погіршення українсько-російських відносин.

Україна, на думку автора, велика, її можна порівняти з Францією, і вона за всяку ціну прямує до закріплення своєї незалежності. „Якщо ЗСА й інші західні країни хочуть миру на просторі колишнього СРСР, хай вони краще візьмуть це до уваги”, — пише в кінці своєї статті Дж. Меллоан.

„Лікарський...”

(Закінчення зі стор. 2) цікавих матеріалів з історії НТШ у Львові. Довідаємося, що за весь час існування НТШ було видано 1172 томи різних публікацій. Серед найважливіших досягнень науковців НТШ було дослідження катодних променів (Іван Пулюй), синтеза сечової кислоти (Іван Горбачевський), розробка української наукової та професійної термінології та багато інших. І хоч 1941 року органи НКВД ліквідували НТШ у Львові, то за те від 1947 року товариство продовжувало існувати за кордоном — в Німеччині, Франції, Канаді, Австралії. Навіть в таких дуже несприятливих умовах наукової праці НТШ видали 52 томи записок НТШ.

Очевидно, видаючи перший том відновленого „Лікарського збірника”, редакційна колегія до складу якої входять Ярослав Ганіткевич (голова), Михайло Подільчак та Анна Рудницька (секретар) не могли обійти повз постать професора і доктора Маріяна Панчишина. Як зазначив у своїй статті Борис Білинський, між двома світовими війнами М. Панчишин належав до найвизначніших представників української інтелектуальної еліти. У своїй особі він щасливо поєднував якості визначного фахівця-лікаря широкого профілю і громадського діяча та великого гуманіста, який усі свої духовні сили і знання віддавав боротьбі за визволення українського народу.

Не оминув збірник також діяспори. В підрозділі — „Знайомство з діяспорою” зворушливо згадує читаємо

О. Марцинківський — співак і композитор

За останні роки ми мали нагоду почути ряд співаків з України.

Невдовзі до Америки вітає молодий співак-композитор Олег Марцинківський.

Народився він у місті Полтаві. Замішування до співи і музики перейняв від тата і мами, які на той час були не тільки акторами у Полтавському музично-драматичному театрі ім. Гоголя, але виступали вокальним дуєтом.

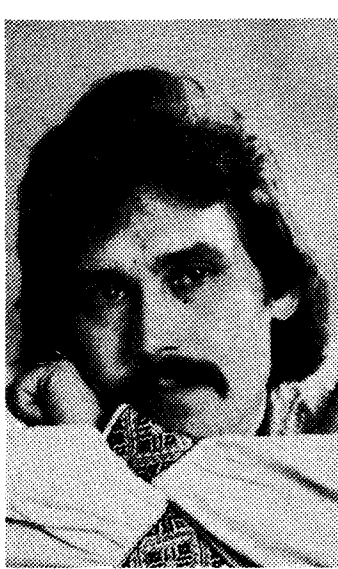
Йдучи слідами батьків, Олег закінчив Полтавське музичне училище і вступив до Кишинівської консерваторії, до класу сольоспіву, позаяк був обдарований добрим голосом.

Консерваторію закінчив з визначним успіхом 1977 року. Працював солістом радіо в Полтаві, дуже часто виступав у телевізійних програмах.

Відтак Олег поїхав на захід України і в 1980 році створив у місті Тернополі фольклорний ансамбль „Медобори”. Цей ансамбль в дуже короткому часі став відомим не тільки в Тернополі, але й по цілій Галичині. Під керівництвом Олега ансамбль „Медобори” здобув першу нагороду на республіканському конкурсі у Києві.

Тут треба обов'язково підкреслити, що „Медобори” був першим в Україні ансамблем, який мав у своєму репертуарі виключно українські пісні.

Неодноразово виступи через радіо і телебачення, концерти в містах і селах Галичини, Волині створили для

О. Марцинківський

ансамблем велику популярність.

Від 1984 року Олег Марцинківський став солістом Укрконцерту. У своєму репертуарі має понад сто народних пісень: стрілецькі, побутові, жартівливі, ліричні, повстанські та інші. Він виконує також кобзарські думи, балади. Концертував по цілій Україні.

В 1981 році здобув першу премію на республіканському конкурсі української пісні в Тернополі. В тому самому році брав участь у всесоюзному конкурсі „Кримські зорі” в Ялті, де здобув другу премію, а в 1985 році на республіканському конкурсі вокалістів в Києві знову здобув першу премію. В 1989 році успішно виступав у Канаді, 1990 року давав концерти в українських скручених Німеччині і Англії.

М. Чорний-Досічук

Перемиська „Шашкевичівка”

Кому ж з нас, перемишлян, не відома ця з-перед війни ця скорочена назва школи ім. М. Шашкевича? Багато з нас до тієї школи учачало і як же мило згадуємо ті часи. А тепер, мабуть, теж відомо нам усім, що після 51 років перерви українській громаді в Перемишлі вдалося вибороти від польської влади дозвіл на відновлення діяльності цієї школи і то в тім самім будинку — при вул. Смольки 10.

Земляцтво „Перемишлян”, Відділ в Торонто, вважало своїм обов'язком допомогти батькам і дітям у цьому нашому, колись рідному, місті і перевело відповідну збірку акцію. Тепер заряд школи, діти і їх батьки вдячні нашим жертводавцям. Вони переслали нам листа, уривок якого подаємо: „...Щиро сердечно вітаємо Вас і всіх наших друзів з Земляцтва „Перемишлян”, які нам не байдужі. Дякуємо за пам'ять, духовну підтримку та фінансову допомогу. Тепер хочемо поділитися з Вами нашими досягненнями, проблемами та планами на майбутнє. Сьогодні ми завершили вже перше піріччя навчання в нашій школі. Діти та батьки вдячні за праці школи. Релікція з перших днів праці школи, повернення ім'я Шашкевича нашій школі, Ви мабуть вже бачили на відео-кассетах, які ми до Вас передали. Після того було в нас ще декілька свят — вечорини Андрія, св. Миколая (де з Вашого доручення були обдаровані всі діти), Святий-Вечір та Кутя на яку ми запросили Владика, священство, батьків та гостей з України. Вперше на тому святі виступили наші шкільні танцювальні колективи, батьки та гості оваційно їх прийняли. В часі Різдвяних свят наш шкільний вертеп відіграв українські родини в Перемишлі та селі Подля, колядуючи на потреби школи. Розширюємо нашу співпрацю з громадою міста та околиць. У грудні частина дітей перебувала на Україні. Провели ми також курс-конференцію вчителів української мови, про яку матеріали друкувалися в „Нашому

Слові”. Тоді також покликано до життя Українське Учителське Товариство в Польщі. А що у майбутньому? Плянємо до весни почати перебудову піддашшя будинку, тому що у наступному році збільшиться число учнів та класів і будемо змушені зробити додаткові класи зі світлиці, яку перенесено на піддашшя. Думамо також про побудову спортивної залі, яка є необхідна, як також додаткові приміщення на ліцей. Про це мріється і планується, важче з реалізацією в цей економічно скрутний час. Не можемо розраховувати на дотацію з державного бюджету, тому що реально він не існує.

Крім цього нам відомо, що школа є в тісній співпраці з Україною, зокрема з Львовом. Під час останньої учительської конференції перемишльські педагоги зобов'язалися створити відеотеку та записувати на відео-декаї цікавіші програми львівського телебачення та опісля вислати їх іншим українським школам у Польщі. Для тієї цілі очевидно потрібний є магнітофон. Діти радо вчать англійської мови. І тут прохання до всіх, хто має вдома англійсько-українські словники: вишліть їх для школи, там вони будуть потрібні. Діти будуть Вам вдячні за це. Адреса школи: Julian Bak, Dyktor, Szkoły Podstawowej Nr. 17 ul. Smolki 10 37-700 Przemyśl — Poland.

Як бачимо, з ростом діяльності школи ростуть і її потреби. Земляцтво „Перемишлян” в Торонто буде і надалі допомагати дирекції „Шашкевичівки”, наскільки це буде можливе. На цьому місці слід додати, що Головна Управа Земляцтва „Перемишлян” з оскідом у ЗСА також вислала школі значну дотацію. Якщо б хтось бажав прилучитися до підтримки праці цієї школи своєю пожертвою, просимо переслати її на адресу: Assn. „Peremyschyna”, s/o Andriy Chornyi, Pres., 2413 Islington Ave. №302, Toronto, Ont. M9W 3x6.

І. К-а

С. Хмара в Баффало

Згідно із запланованим календарем, Степан Хмара відвідав українську громаду у Баффало 3-го лютого. Відвідав не сам, а в товаристві дружини Галини і дочки Соломії, яка від жовтня минулого року перебуває у Канаді як учасниця канадсько-українського парламентського обміну. Полужжя Хмари — лікарі: Степан Хмара — стоматолог, а дружина — окуліст. У них є ще старший син Роман — студент медицини.

Зустріч з гостями відбулася в Українському Домі „Дніпро”. Після традиційного привітання хлібом-сіллю, гості зайняли місця за головним столом. Вітав гостя голова „Дніпра” Іван Горбачук в асисті представників місцевих організацій. Квіти вручили гостям представники СУМ-у, юначка Ульяна Мороз виголосила від молоді коротку привітальну промову.

Поява на залі достойних гостей внесла своєрідну святкову атмосферу згідно з духом української народної сенції „Гість в дім — Бог в дім”. Зібрані на залі учасники (а було їх понад 250) привітали гостей щиро, тепло.

Зустріч почалася спільною вечерею, яку поблагословив о. Дмитро Лапуга, парох церкви св. Івана Хрестителя і декан Баффалівського деканату. Програмою зустрічі керував член громадського комітету, який влаштував зустріч, д-р Андрій Дячук. Причнення на вірність американському прапорі провів представник 23-ої Станції Українсько-американських ветеранів мгр Петро Пуцак. Програма зустрічі складалася з короткої мистецької частини, доповіді автора цього допису про С. Хмару, доповіді самого С. Хмари, яка була доповнена згодом відповідями доповідача на поставлені йому питання.

Мистецьку частину творив виступ Софії Балабан і Світлани Кучер, які удійково проспівали декілька пісень, влітаючи до них рецитавці відповідних віршів. Вірш, що його виголосила Світлана Кучер, був присвячений С. Хмарі.

З дописів про відвідини С. Хмари інших українських громад, у яких подається також зміст його доповідей, бачу, що виголошена в Баффало доповідь мало різнилась від доповідей, виголошених в інших місцевостях. Тому переповідати допо-

відь не буду. Натомість подаю декілька даних з біографії С. Хмари.

Народився він 12-го жовтня 1937 року в селі Боб'ятин Сокальського району в Західній Україні, в родині хліборобів. Від дитинства мріяв стати істориком або юристом, щоб вивчити причини недовіль українського народу і прийти йому на допомогу. Але по закінченні середньої школи збавнув, що і вища школа не дасть йому правдивого знання історії, що і там будуть фальшивувати, так як цербилося у середній школі. Степан Хмара обрав іншу професію: поступив у 1959 році у Львівський медичний інститут на стоматологічний відділ, провівши перед тим 4 роки на фізичній праці на рідній землі і в Казахстані. Студії закінчив у 1964 році і став лікарем-дентистом.

За суспільно-політичну працю був арештований в 1980 році і засуджений на 7 років каторги у таборах Пермської області та 5 років заслання. Звільнено його в наслідок амністії 1987 року.

В 1990 році був обраний депутатом до Верховної Ради України. Того ж року прийшов ще один арешт, зовсім безпідставний. В обороні С. Хмари станув тоді весь український народ з діяспорою включно. Захистили С. Хмару і міжнародні чинники. Між іншим, його справу досліджував американський професор, знавець міжнародного права Грегори Стентон і прийшов до висновку, що С. Хмара став жертвою терору. Він поставив питання: „Чому Степан Хмара під арештом?” І сам на це питання відповів: „Причина полягає в тому, що він (Хмара) є одним з найбільших реників української незалежності. Він є потужною загрозою для соєтської імперії.”

Я закінчив своє дослідження і я впевнений, що Степан Хмара — невинний, що він політично переслідуваний”. Проф. Стентон висловив тоді думку, що С. Хмара, як і інші політичні в'язні, повинен бути звільнений. Політв'язні стануть каліс провідниками України. Прийде день, коли патріоти високо схвалять їхню діяльність.

В наслідок серпневих подій в минулому році Степан Хмара вийшов на волю.

Михайло Лоза

ПАТІЯРХ БОЛГАРСЬКОЇ Православної Церкви Максим, призначений керівником Святого синоду в 1971 році, змушений зрезигнувати з цього поста. Причина резигнації — його співпраця з колишнім комуністичним режимом.

В НЬЮОРКСЬКОМУ УНІВЕРСИТЕТІ створений архів документів, що стосуються серпневого путчу в Москві. Обсяг інформації, зібраних співпрацівниками університету, становить майже 3,000 друкованих сторінок. Керівником проекту став декан факультету обчислювальної техніки Дейвід Божак. Йому допомагав професор Каліфорнійського університету Леррі Пресс, який використав для збирання інформації всесвітню комп'ютерну мережу Інтернет. В архіві зберігаються свідчення очевидців спроби комуністичного перевороту в Соєтському Союзі, спомини москвичів, який недавно повернувся з барикад коло „Білого Дому” (резиденції російського уряду), записи передавань „Радіо Свобода” і „Вільна Європа”, статті з газет, наукові праці.

Ділимось сумною вісткою з родиною, приятелями та знайомими, що 15-го березня 1992 р. з волі Всевишнього відійшла у вічність на 92-му році життя наша найдорожча МАМА, БАБА І ПРАБАБА.

бл. п.

Ірена Вітковицька з дому Король

Похована на цвинтарі св. Андрія в С. Бавид Бруку, Н. Дж. В глибокому смутку: сини — ІГОР, ОЛЕГ доньки — МАРІЯ (ЗІРКА) ДИРР і СВЯТОСЛАВ ПИЛИШЕНКО з родинами сім'я в Америці, Канаді й Україні

Замість квітів на могилу покійної, родина просить надіслати жертви на Український Музей в Нью Йорку або на будівельний фонд св. Родини у Вашингтоні, Д. К.

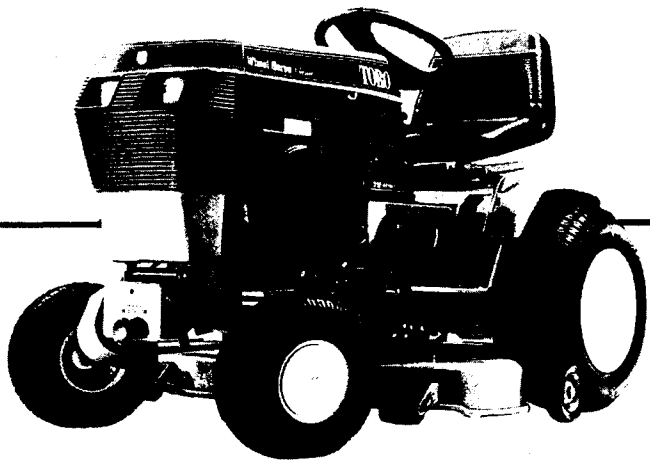
Др. мед. ЮРІЙ ЩЕРБАК
Міністер Охорони Довкілля України
буде головним доповідачем на
МІЖНАРОДНІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ
„ЗДОРОВ'Я І ДОВКІЛЛЯ”
в Об'єднаних Націях в Нью Йорку
в п'ятницю, 3-го квітня 1992 р.
Теж буде доповідачи
д-р мед. Валерій Олійник
Голова Відділу Ендокринологічної Патології при Київському
Дослідному Інституті Ендокринології і Метаболізму
За інформаціями про вступ і обов'язкову реєстрацію
просимо телефонувати
д-р Христина Дурбак, голова
WORLD INFORMATION TRANSFER, INC.
274 Madison Ave., Suite 601, New York, N.Y. 10016
Conference phone: (212) 463-6525

ПРОЛОГ
ВІДЕО
ПРОПОНУЄ:
УКРАЇНСЬКИЙ РУХ
ДОКУМЕНТАЛЬНІ КАДРИ ЯКІ ЖИВО І
ЯСКРАВО ПОКАЗУЮТЬ МОНУМЕНТАЛЬНІ
ПОДІЇ ІЗ СУЧАСНОЇ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ
ДОДАТОК: - „ДОКУМЕНТИ РУХУ”
- „СУЧАСНІСТЬ” — УКРАЇНА 1990
ДВІ ГОЛОВНІ І НЕОБХІДНІ ПУБЛІКАЦІЇ ДО СПРАВ РУХУ
Знижена Ціна \$30.00
Плюс кошти пересилки
Замовляйте безкоштовним телефоном
із США і Канади
1-800-458-0288
TAKOЖ у місцевих українських крамницях
Prolog Video 744 Broad Street Suite 1115
Newark, NJ 07102-3992 USA

Українсько-американське підприємство

„САК”

Міжнародна фірма СЕПКОРП./Авікос/ Київський Політехнічний Інститут
повідомляє
про продаж і складання виконуваних в ЗСА малих тракторів
і малого знаряддя для фермерів в Україні

Приймається вже замовлення зі ЗСА і Канади для доставки машин та знаряддя членам родини чи знайомим в Україні.

Typical Products:

TORO - Wheel Horse® Garden Tractors & Attachments 12 HP, 8 speed Tractor only - starting at	\$2969*
BOLENS® Suburban Tractors & Attachments 12 HP, Hydrostatic Drive, Tractor only - starting at	\$2696
BOLENS® TROY-BILT® Tillage/Cultivators 4 HP Junior, starting at	\$ 949
HOMELITE® Chain Saws & Related Cutting Equip. Super 2 Chain Saw - 16" bar, starting at	\$ 199
BOLENS® TROY-BILT® Chipper/Shredder 5 HP recoil, starting at	\$ 995

** Other Models Available, including Lawn Mowers, Kohler Engines, Mopeds, Generators, Water Pumps and Garden power tools.

УСІ ЦІНИ ВКЛЮЧАЮТЬ ЗАПЕВНЕНУ ДОСТАВКУ І СЛУЖБУ ІЗ НАШИХ КРАМНИЦЬ В КИЄВІ, ЛЬВОВІ, ІВАНО-ФРАНКІВСЬКУ, ДНІПРОПЕТРОВСЬКУ І ОДЕСІ.

Замовлення за ціну нижчу як 600 дол. мусять бути відібрані в крамницях. За ближчими інформаціями і формами замовлення слід звертатися телефонічно на

число 1-800-354-3136 безкоштовно
або на число (914) 226-8596 так із ЗСА як і Канади.

Писати можна на адресу:

Богдан Крижанівський — президент

SEPCORP International, Inc.

25 Mountain Pass Road, Hopewell Junction, NY 12533 USA

РОЗШУКИ

Ольга Кузьменко
пошукує брата
ВАСИЛЯ КУЗЬМЕНКА.
Хто знав би про нього або він
сам прошу писати на:
P.O. Box 524
New York, N.Y. 10021

ПРАЦЯ

ШУКАЄМО ЖІНКУ

до опіки три-річного хлопця і
двох шкільного віку. Мешкання
і харч. Платня після умови.
Бінггемтон, Н. Й. Телефон:
(607) 754-1459, веч.

ЗБОРИ
ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ,
5-го КВІТНЯ 1992 р.

Рочестер, Н. Й. Квартальні збо-
ри Б-ва св. Йосафата 217-го
Вілд. о год. 1-й по пол. в школі
св. Йосафата. Секретар буде
збирати вклади півгодини пе-
ред зборами і по зборах. Про-
ситься про чисельну участь. —
К. Марголич, прес. секр.

ВИПРАВЛЕННЯ
ПОМИЛКИ

Назву однієї зі статей,
вміщених на 5-й сторінці
„Свободи” з 25-го березня,
слід читати: „Ми з тобою,
Литво!” — Ред.

НА ПРОДАЖ
КОНДОМІНІУМ
Українське село,
North Port, Fl.
(813) 426-1307

ШКІРНІ
НЕДУГИ
РАК ШКІРИ
ВЕНЕРИЧНІ
ХВОРОБИ
ЗАБИГИ ПРОТИ ВТРАТИ
ВОЛОССЯ
ЗАСТРИКИ COLLAGEN
ЛІКУВАННЯ ЗМОРЩОК
JIM
BARAL, M.D.
ЛІЦЕНЗІЙОВАНИЙ
ДЕРМАТОЛОГ

Центр американської
дерматології
(212) 247-1700
210 Central Park South
New York, N.Y.
(bet. B'way & 7th Ave.)
Medicare приймається.
Пацієнтів приймається тільки
за домовленям.

Можете знайти нас скоро
в NYNEX Yellow Pages.

BARCA COMPANY
26 First Avenue
New York, N.Y. 10009
Tel.: (212) 473-3550

СВЕТРИ, ВОВНЯНІ ХУСТИКИ, виш-
вані жіночі блузки, виш. обрусси,
подушки, і т. п., кераміка, різьба в
Арці — ДЕШЕВО.

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ
ПОГРЕБНИК
Займається похоронами
в BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ
ЛІУІС НАЙГРО — директор
Родина ДМИТРИК
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

ЗРУЧНО ТА ВИГІДНО
ДЛЯ ЖИТЕЛІВ ФІЛЯДЕЛЬФІЇ:
ПАЧКИ ДО УКРАЇНИ
приймаються
В УКРАЇНСЬКОМУ ЦЕНТРІ!
700 CEDAR ROAD, PHILADELPHIA, PA 19111
TEL: (215) 663-1166

ПАЧКИ на УКРАЇНУ

Повна обслуга для висилки пачок:

з новою і вживаною одежею
з харчами
з продуктами домашнього вжитку

Багато з цих речей можна набути на місці
в крамниці.

— ПАЧКИ БЕЗ МИТА ДО ХАТИ
— НЕ ОБМЕЖЕНА ВАГА
— НЕ ОБМЕЖЕНА КІЛЬКІСТЬ

Електронічне приладдя по знижених
цінах

КАСЕТНІ РАДІО — ВІДЕОМАГНІТОФОНИ
— ВІДЕОКАМЕРИ —

ХУСТИНИ — СВЕТЕРИ — ХАРЧОВІ ПАЧКИ
Замовляти пачки на Україну можна з кожної міс-
цевості ЗСА і Канади телефонічно або листовно
на адресу:

UKRAINIAN GIFT SHOP

11758 Mitchell
Hamtramck, MI 48212
(313) 892-6563

УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО

So. Bound Brook
Monument Co.

45 Mountain Avenue, Warren, N.J. 07059

РАЙСА ХЕЙЛИК, власник

(908) 647-7221 ■ (908) 647-3492

ПРИЙМАЄМО ЗАМОВЛЕННЯ
І СТАВИМО ПАМ'ЯТНИКИ, МАВЗОЛЕЇ,
СТАТУЇ З РІЗНИХ ГРАНІТІВ, МАРМОРІВ
І БРОНЗИ НА ПРАВОСЛАВНОМУ
ЦВІНТАРІ Св. АНДРІЯ
В С. БАВНД БРУКУ, Н. ДЖ.
ТА ІНШИХ ЦВІНТАРЯХ В ЗСА

scope travel inc

УКРАЇНСЬКЕ БЮРО ПОДОРОЖЕЙ
Маріюку Гелббіг

1605 SPRINGFIELD AVENUE, MAPLEWOOD, NJ 07040
201 378-8998 800-242-7267 FAX 201 378-7903

1992 TOURS TO UKRAINE

1. LVIV EXP I 13 DAYS	APR 30-MAY 12 SWISSAIR	LVIV (10 Days) Halych/Iv. Frankivsk/Kolomyja BUDAPEST Breakfast Basis Only	MAY 01-11 MAY 11-12	\$1650 \$1850.00 SGL \$175.00
2. FRANKIVSK I 13 DAYS	APR 30-MAY 12 SWISSAIR	IV. FRANKIVSK OR KOLOMYJA LVIV BUDAPEST Breakfast Basis Only	MAY 01-08 MAY 08-11 MAY 11-12	\$1675 \$1875.00 SGL \$175.00
3. PODOLANKA I 13 DAYS	APR 30-MAY 12 SWISSAIR	LVIV TERNOPIL Potchajiv BUDAPEST Breakfast Basis Only	MAY 01-06 MAY 06-11 MAY 11-12	\$1675 \$1875.00 SGL \$175.00
4. ZOZULIA I 14 DAYS	MAY 25-JUN 07 LUFTHANSA	LVIV (7 Days) Halych/Iv. Frankivsk/Kolomyja Potchajiv KIEV/Kaniv	MAY 26-JUN 02 JUN 02-07	\$2025.00 SGL \$200.00
5. BANDURA I 15 DAYS	MAY 25-JUN 08 LUFTHANSA	LVIV TERNOPIL Potchajiv KIEV/Kaniv	MAY 26-31 MAY 31-JUN 04 JUN 05-08	\$2075.00 SGL \$225.00
6. HUTSULKA I 17 DAYS	MAY 25-JUN 10 SWISSAIR	IV. FRANKIVSK/ OR KOLOMYJA Yaremche/Kosmatch/Kosiv Yablonytskyj Pereval Potchajiv KIEV/Kaniv VIENNA	MAY 26-31 MAY 31-JUN 04 JUN 04-08 JUN 08-10	\$2350.00 SGL \$300.00
7. VESELKA 15 DAYS	JUN 29-JUL 13 LUFTHANSA	LVIV Potchajiv KIEV/Kaniv ST. PETERSBURG Petrodvorets MOSCOW	JUN 30-JUL 04 JUL 04-08 JUL 08-11 JUL 11-13	\$2650.00 SGL \$375.00
8. HALYCHANKA I 21 DAYS	JUN 29-JUL 19 LUFTHANSA	LVIV (15 Days) Halych/Iv. Frankivsk/Kolomyja Potchajiv KIEV/Kaniv	JUN 30-JUL 14 JUL 14-19	\$2400.00 SGL \$300.00
9. HUTSULKA II 17 DAYS	JUN 29-JUL 15 SWISSAIR	IV. FRANKIVSK OR KOLOMYJA Yaremche/Kosmatch/Kosiv/ Yablonytskyj Pereval Potchajiv KIEV/Kaniv VIENNA	JUN 30-JUL 05 JUL 05-09 JUL 09-13 JUL 13-15	\$2450.00 SGL \$300.00
10. ZOZULIA II 14 DAYS	JUL 06-19 LUFTHANSA	LVIV (7 Days) Halych/Iv. Frankivsk/Kolomyja Potchajiv KIEV/Kaniv	JUL 07-14 JUL 14-19	\$2200.00 SGL \$200.00
11. BANDURA II 15 DAYS	JUL 06-20 LUFTHANSA	LVIV TERNOPIL Potchajiv KIEV/Kaniv	JUL 07-12 JUL 12-16 JUL 17-20	\$2250.00 SGL \$225.00
12. POLONYNA 19 DAYS BUS TOUR (Tourist Class)	JUL 06-24 LUFTHANSA	LVIV TERNOPIL Potchajiv KOLOMYJA Yaremche/Kosiv/ Yablonytskyj Pereval CHERNIVTSI Kamianets Podilskyj KIEV/Kaniv	JUL 07-12 JUL 12-14 JUL 14-17 JUL 17-19 JUL 19-20 JUL 20-24	\$2400.00 SGL \$300.00
13. LVIV EXP II 13 DAYS	JUL 16-28 SWISSAIR	LVIV (10 Days) Halych/Iv. Frankivsk/Kolomyja BUDAPEST Breakfast Basis Only	JUL 17-27 JUL 27-28	\$1950.00 SGL \$200.00
14. FRANKIVSK II 13 DAYS	JUL 16-28 SWISSAIR	IV. FRANKIVSK OR KOLOMYJA LVIV BUDAPEST Breakfast Basis Only	JUL 17-24 JUL 24-27 JUL 27-28	\$1950.00 SGL \$200.00
15. PODOLANKA II 13 DAYS	JUL 16-28 SWISSAIR	LVIV TERNOPIL Potchajiv BUDAPEST Breakfast Basis Only	JUL 17-22 JUL 22-27 JUL 27-28	\$1950.00 SGL \$200.00

NORTH WESTERN AVE., CHICAGO, ILL 60622
312 772-4500 ex 42 FAX 312 772-1043

16. HUTSULKA III 17 DAYS	JUL 27-AUG 12 SWISSAIR	IV. FRANKIVSK OR KOLOMYJA Yaremche/Kosmatch/Kosiv/ Yablonytskyj Pereval LVIV Potchajiv KIEV/Kaniv VIENNA	JUL 28-AUG 02 AUG 02-AUG 06 AUG 06-10 AUG 10-12	\$2450.00 SGL \$300.00
17. KOZACHOK 24 DAYS BUS TOUR	JUL 27-AUG 19 LUFTHANSA	LVIV KOLOMYJA Kosiv/Yaremche/ Yablonytskyj Pereval CHERNIVTSI/ Kamianets Podilskyj VINNYTSIA KRYVYJ RIH ZAPORIZZHIA/ Khortytsia DONETSK KHARKIV POLTAVA KIEV/Kaniv	JUL 28-AUG 01 AUG 01-03 AUG 03-05 AUG 05-06 AUG 06-07 AUG 07-09 AUG 09-11 AUG 11-13 AUG 13-15 AUG 15-19	\$2700.00 SGL \$300.00
18. KALYNA 15 DAYS	JUL 30-AUG 13 SWISSAIR	LVIV Potchajiv KIEV/Kaniv VIENNA	JUL 31-AUG 6 AUG 06-10 AUG 10-13	\$2400.00 SGL \$300.00
19. HALYCHANKA II 19 DAYS	JUL 30-AUG 17 LUFTHANSA	LVIV (14 Days) Halych/Iv. Frankivsk/Kolomyja Potchajiv KIEV/Kaniv	JUL 31-AUG 13 AUG 13-17	\$2350.00 SGL \$275.00
20. ZOZULIA III 14 DAYS	AUG 10-23 LUFTHANSA	LVIV (7 Days) Halych/Iv. Frankivsk/Kolomyja Potchajiv KIEV/Kaniv	AUG 11-18 AUG 18-23	\$2200.00 SGL \$250.00
21. BANDURA III 15 DAYS	AUG 10-24 LUFTHANSA	LVIV TERNOPIL Potchajiv KIEV/Kaniv	AUG 11-16 AUG 16-20 AUG 21-24	\$2250.00 SGL \$250.00
22. BUKOVYNA 15 DAYS	AUG 10-24 LUFTHANSA	LVIV CHERNIVTSI Kamianets Podilskyj KIEV/Kaniv	AUG 11-16 AUG 16-20 AUG 20-24	\$2250.00 SGL \$275.00
23. HUTSULKA IV 17 DAYS	SEP 14-30 SWISSAIR	IV. FRANKIVSK OR KOLOMYJA Yaremche/Kosmatch/Kosiv Yablonytskyj Pereval LVIV Potchajiv KIEV/Kaniv VIENNA	SEP 15-20 SEP 20-24 SEP 24-28 SEP 28-30	\$2450.00 SGL \$300.00
24. PRAHA 14 DAYS	SEP 14-27 LUFTHANSA	LVIV Potchajiv KIEV/Kaniv PRAGUE	SEP 15-20 SEP 20-24 SEP 24-27	\$2400.00 SGL \$300.00
25. ZOZULIA IV 14 DAYS	SEP 14-27 LUFTHANSA	LVIV (7 Days) Halych/Iv. Frankivsk/Kolomyja Potchajiv KIEV/Kaniv	SEP 15-22 SEP 22-27	\$2200.00 SGL \$250.00
26. LVIV EXP III 13 DAYS	OCT 08-20 SWISSAIR	LVIV (10 Days) Halych/Iv. Frankivsk/Kolomyja BUDAPEST Breakfast Basis Only	OCT 09-19 OCT 19-20	\$1850.00 SGL \$175.00
27. FRANKIVSK III 13 DAYS	OCT 08-20 SWISSAIR	IV. FRANKIVSK OR KOLOMYJA LVIV BUDAPEST Breakfast Basis Only	OCT 09-16 OCT 16-19 OCT 19-20	\$1875.00 SGL \$175.00
28. PODOLANKA III 13 DAYS	OCT 08-20 SWISSAIR	LVIV TERNOPIL Potchajiv BUDAPEST Breakfast Basis Only	OCT 09-14 OCT 14-19 OCT 19-20	\$1875.00 SGL \$175.00
29. RIZDOVO 15 DAYS	JAN 01-15, 1993 KLM	BUDAPEST LVIV (12 Days) BUDAPEST Breakfast Basis Only	JAN 02-TRANSIT JAN 03-14 JAN 15-TRANSIT	\$1650.00 SGL \$175.00